

ærede Medlem Hr. Povlsen udstødte, da han første Gang var oppe at tale om Stat og Kirke, hvor han søgte at forsvare den taalsomme Folkekirke, den Kirkeopfattelse, som under den tidligere Kirke-ministers Ledelse har vakt den største Uro, den største Utryghed og den største Splittelse indenfor Kirken. Jeg indrømmer, at den tidligere Kirkeminister var i en svar Nød, da han stod og talte; thi ganske kort efter maatte han udbryde: Ogsaa du min Søn Jacobsen-Rudme har forladt din gamle Stilling, du har — for at bruge Kirke-ministerens Lignelse — hørt op med at trække i det Tov, der hang bagefter Vognen, i Stedet for at hale igen er du nu gaaet med op i Vognen. Men det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Povlsen kom til at staa saa alene med sin Opfattelse, som han virkelig gjorde.

Endelig talte ogsaa vort Partis Ord-fører det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen om Forholdet mellem Stat og Kirke, og han fremhævede jo ikke i særlig Grad de Fordele, der var ved Frikirken kontra Statskirken. Han kom, skønt hans egen Tilbøjelighed, som han selv senere udtrykte sig, stod til Frikirken, mest ind paa at tale om Manglerne ved denne Frikirke, og han omtalte, hvorledes Penge-vældet kunde komme til at øve en meget uheldig Indflydelse paa Dannelsen af den Frikirke, som maatte blive Resultatet af Statens og Kirkens Adskillelse. Søndags-kristelighed, hvori Penge er indblandet, er vel en af de ækleste Former herfor, hvad enten man giver for at ses, eller man beder for at tage. Personlig deler jeg fuldstændig det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersens Opfattelse af disse Forhold, og det er mig en Glæde at følge denne vor fremtidige, gode kloge og nøgterne kirkepolitiske Fører i denne Sag. Jeg minder om, at naar vi nu her staar og skal vurdere Præstelønnings-lovforslaget, staar vi overfor en Række mere eller mindre kongelig udnævnte Tjeneste-mænd, hvis Forhold Staten skal bedømme. Vi skal vurdere det store Arbejde, det har kostet de paagældende at blive Præster i Folkekirken, og det Arbejde, som Staten nu forlanger af sine Folkekirkepræster. Til Kirken hører jo Præst og Provst og Biskop; den store Række andre Tjeneste-mænd, som den moderne Udvikling af Folkekirken har ført med sig, har bevirket, at Kirkens Økonomi er kommet i høi Grad i Uorden, og dette har atter medført, at der har maattet bringes store økonomiske Ofre af Staten. Det maa nu blive Fremtidens Opgave at faa en Del af disse Tjeneste-

mænd erstattet med frivillige Arbejdere indenfor Kirken, hvis der overhovedet skal være Tale om, at Kirkens Økonomi i nogen Maade skal komme paa Fode igen. Dette Lovforslag indeholder en stor For-ændring i Sammenligning med tidligere Lovforslag angaaende Administrationen af Kirkens økonomiske Midler, der nu fore-slaas decentraliseret. Det er et rent Forsøg, her gøres, idet man lægger de økonomiske Sager helt i Menighedsraadens Hænder, og vi fra konservativ Side er ikke sikre paa Resultatet, men vi er villige til at være med til at gøre Forsøget. Vi ser i Lovfor-slaget her paa Præsterne som Statskirke-mænd, og jeg maa derfor straks understrege, at stod jeg her og skulde, om jeg saa maa sige, votere overfor en Præst, der hørte til den Kirke, jeg selv tilhørte, kunde det aldrig falde mig ind at gaa med til § 90, der om-taler Præstens Stilling med Hensyn til Bierhverv, idet jeg alt for vel mindes Paulus — en Mand, som mange Gange er draget frem her, og som vel uden Sammenligning blev alle Tidens ypperste Præst —, da han fra Rom kom til Korinth og der tog ind hos en Teltmager, der arbejdede i samme Haand-værk som han selv, for at bo og arbejde sammen med denne. Men jeg ser altsaa udelukkende paa Lønningslovforslaget med de kongelig udnævnte Tjenestemænd for Øje.

Man kan ikke undgaa at lægge Mærke til, at de Udgifter, der har været paalagt den Lønningsfond, som i det foreliggende Lovforslag har faaet Navnet Fællesfond, et langt bedre og mere passende Navn end det tidligere, har øget Deficitet med ca. 4 Mill. Kr. Det er et Forhold, som giver Stof til Eftertanke, og i det Øjeblik, man vil lægge det kirkelige Udvalgs Lovforslag til Grund, vil det medføre, at dette Deficit bliver endnu større. Derfor mener jeg, at vi maa fare med Lempe, jeg er ikke sikker paa, at den i den højtærede Kirkeministers Lov-forslag indeholdte Minimumslønning er den rigtige, men ogsaa fra konservativ Side vil vi se paa, baade hvad det kirkelige Udvalg har forlangt, og hvad der er rimeligt at ofre, for at det paa nogen Maade kan være forsvarligt at opretholde den nuværende Forbindelse mellem Stat og Kirke. Der er talt meget om, at de Skatter, der kan paalægges Menigheden, kan enhver befri sig for ved at melde sig ud af Menigheden, og det er jo ganske rigtigt og selvfølgelig ogsaa ganske rimeligt, men naar disse ganske smaa Lønninger er opretholdt, tror jeg, det er et meget stort Ansvar, Staten, som nu alene har Fordelene af Forbindelsen